

ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ
ความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย*

THE LEADERSHIP FACTORS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE
21ST CENTURY AFFECTING THE HAPPY WORKPLACE OF SCHOOLS
UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICES IN
NONGKHAI PROVINCE

ธัญญา คงเดช¹, พนายุทธ เชยบาล² และ ประพรทิพย์ คุณากรพิทักษ์³

Thananya Khongdet¹, Panayuth Choeybal² and Praporntip Kunagornpitak³

¹⁻³มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

¹⁻³Udon Thani Rajabhat University, Thailand

¹Corresponding Author's Email: Thananya080@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) ศึกษาระดับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 338 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .987 และ .986 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก 2) ความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 4) สมการพยากรณ์ปัจจัยภาวะ

* Received 6 March 2025; Revised 15 March 2025; Accepted 18 March 2025

ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา โดยใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นตัวแปรพยากรณ์ได้อำนาจพยากรณ์ร้อยละ 60.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยมีสมการดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y} = 0.683 + .429(X_3) + .353(X_2) + .189(X_4) - .096(X_1)$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z} = .436(X_3) + .393(X_2) + .199(X_4) - .113(X_1)$

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21, ความเป็นองค์กรแห่งความสุข

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the level of the leadership factors of school administrators in the 21st century, 2) the level of the happy workplace of schools, 3) study the relationship between the leadership factors of school administrators in the 21st century and the happy workplace of schools, and 5) constructing a forecasting equation of the leadership factors of school administrators in the 21st century affecting the happy workplace of schools under primary educational service area offices in Nongkhai province. The sample consisted of 338 teachers using stratified random sampling method. The research tool was a 5-point estimation scale questionnaire with .987 and .986 reliabilities levels, and respectively. The statistics used to analyze the data were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The results of the research showed that: 1) the leadership factors of school administrators in the 21st century was at a high level, 2) the happy workplace of schools was at a high level, 3) the leadership factors of school administrators in the 21st century and the happy workplace of schools were related positively at the .01 level, and 4) equations for predicting quality of the leadership factors of school administrators in the 21st century affecting the happy workplace of schools by using the leadership factors of school administrators in the 21st century as a predictor variable, the forecasting power was 60.90% at the .01 level with the following equation: The predictive equation of raw scores: $\hat{Y} = 0.683 + .429(X_3) + .353(X_2) + .189(X_4) - .096(X_1)$ The predictive equation of standard score: $\hat{Z} = .436(X_3) + .393(X_2) + .199(X_4) - .113(X_1)$

Keyword : leadership, school administrators in the 21st century, happy workplace

บทนำ

ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) วิสัยทัศน์ประเทศคือ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคน ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562: 2) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562: 50)

ความสุขเป็นพลังงานบวกอย่างหนึ่งที่ทำให้ชีวิตสนุกสนาน มีสีสันและรู้สึกได้ถึง การถูกเติมเต็มในชีวิต ในมิติของการทำงานก็เช่นเดียวกัน คนที่ทำงานอย่างมีความสุขก็อยากจะทำงานทุกวันและรู้สึกได้ถึงคุณค่าของงานที่ทำนั้น ท้ายที่สุด ผลสัมฤทธิ์ของงานก็มีประสิทธิภาพตามไปด้วย ความสุขจากการทำงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมที่สุด คือ การได้ทำงานในองค์กรแห่งความสุขที่มั่นคง เข้าถึงโอกาสในการพัฒนาอย่างทั่วถึง รู้สึกได้ว่าตนเองมีโอกาสมุ่งหน้า ผู้บังคับบัญชา มีธรรมาภิบาล มีเพื่อนร่วมงานที่เป็นกัลยาณมิตร ได้รับสวัสดิการที่เพียงพอ และมีสวัสดิภาพ จากการทำงาน หากคนงานได้รับสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนี้น้อยครั้งและต่อเนื่อง ก็จะทำอย่างมีความสุข งานมีประสิทธิภาพ และทำให้องค์กรก้าวไปสู่การเป็น"องค์กรแห่งความสุข" (Happy Workplace) ได้ (กอบปรลภา อภัยภักดิ์, 2563) องค์กรแห่งความสุข หมายถึง กระบวนการพัฒนาคนในองค์กรอย่างมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กรเพื่อให้องค์กรมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง นำพาองค์กรไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน (นพ.ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม วุฒินวัตรชัยแก้ว, 2561: 9)

นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นขับเคลื่อนนโยบายเพื่อสร้างคุณภาพให้แก่ผู้เรียนและสร้างคุณภาพชีวิตให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการขับเคลื่อนนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน "จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน" มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความสุขและสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญกับการลดภาระของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการปรับ

วิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษาตามสภาพจริง ลดขั้นตอนการทำเอกสาร การประเมินที่ไม่ซับซ้อนและเป็นธรรม มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามช่วงวัยเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษาเพื่อไม่ให้เป็นภาระงานให้แก่ครูจนเกินไป โดยใช้ระบบการประเมินเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนและการประเมินวิทยฐานะให้มีความเชื่อมโยงกัน มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการประเมินได้อย่างมีคุณภาพ ครูและบุคลากรทางการศึกษาค้น ถิ่น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้บุคลากรสามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพในบรรยากาศ ที่ส่งเสริมความสุข ความพึงพอใจ และการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566: 3-4)

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งความสุข ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยผู้วิจัย เห็นว่าข้อมูลและผลการศึกษาจะเป็นแนวทางการส่งเสริมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในด้านพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง องค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพในการทำงานที่ดีขึ้น และสามารถ เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการพิจารณาประกอบการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเป็นองค์กร แห่งความสุขของสถานศึกษาสามารถพัฒนางานและเสริมสร้างการทำงานของครูและบุคลากร ทางการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาระดับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย
2. ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างน้อยหนึ่งปัจจัยสามารถพยากรณ์ความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แหล่งข้อมูล

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,675 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2567 จำนวน 338 คน ด้วยการเปิดตาราง เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในหนองคาย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการสื่อสาร 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ด้านการนำการเปลี่ยนแปลง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 Rating Scales) รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ

ตอนที่ 3 ความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา 8 ประการ ผู้วิจัยใช้แนวคิดของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้นำเสนอแนวทางการสร้างองค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace) ประกอบด้วย 8 ประการ ได้แก่ 1) การเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี

ดูแลตนเองไม่ให้เป็นภาระของผู้อื่น (Happy Body) 2) การเป็นผู้ที่มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น (Happy Heart) 3) การเป็นผู้ที่สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Happy Relax) 4) การเป็นผู้รักการเรียนรู้และเป็นมืออาชีพในงานของตนเอง (Happy Brain) 5) การเป็นผู้มีคุณธรรมและความกตัญญู (Happy Soul) 6) การเป็นผู้ใช้เงินเป็น (Happy Money) 7) การเป็นผู้ที่รักและดูแลครอบครัวตนเองได้ (Happy Family) และ 8) การเป็นผู้ที่รักและดูแลองค์กร/ สังคมของตนเองได้ (Happy Society) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วน 5 ระดับ รวมทั้งสิ้น 48 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีเสนอผู้อำนวยการสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 338 ฉบับทาง Google Form พร้อมด้วยหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยถึงกลุ่มตัวอย่าง และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยวิธีการทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร และตรวจสอบว่าแบบสอบถามมีความสมบูรณ์

3.3 นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ โดยได้รับคืนและนำมาวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่งวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ บุญชม ศรีสะอาด (2560: 121) เพื่อแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
4.51 - 5.00	ภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	ภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุดอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	ภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	ภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุดอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	ภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุดอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 การวิเคราะห์ระดับความเป็นองค์กรแห่งความสุข ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ บุญชม ศรีสะอาด (2560: 121) เพื่อแปลให้มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับองค์กรแห่งความสุข
4.51 - 5.00	มีการดำเนินการ อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีการดำเนินการ อยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีการดำเนินการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4 นำค่าเฉลี่ยจากข้อ 2 และ 3 มาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ร่วมกับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และใช้เกณฑ์การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2560: 110)

0.81 ขึ้นไป	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
0.61 - 0.80	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.41 - 0.60	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.21 - 0.40	มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
0.20 ลงมา	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

สำหรับทิศทางความสัมพันธ์ พิจารณาดังนี้ ถ้าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เป็นลบ แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทิศทางลบหรือทิศทางตรงกันข้าม ถ้าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เป็นบวกแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือทิศทางเดียวกัน

4.5 การวิเคราะห์เพื่อหาตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด โดยใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามตัวแปรพยากรณ์ ทั้ง 5 ด้าน โดยวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อดูว่าตัวแปรพยากรณ์ใดที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แล้วนำตัวแปรนั้นไปสร้างสมการต่อไป

4.6 ข้อตกลงเบื้องต้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา Multicollinearity ความสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวแปร ต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง คือต้องมี Tolerance มากกว่า 0.1 และ Variance Inflation Factor (VIF) ทุกข้อต้องไม่เกิน 10 (Hair et al., 2010: 204; ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561: 289)

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X}$ = 4.36, S.D.=0.79) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการสื่อสาร ($\bar{X}$ = 4.28, S.D.=0.81), ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.28, S.D.=0.81), ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 3.26, S.D.=0.82), และด้านการนำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X}$ = 4.15, S.D.=0.86) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลของปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย

ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	4.26	0.82	มาก
2. ด้านการสื่อสาร (X_2)	4.28	0.81	มาก
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_3)	4.36	0.79	มาก
4. ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (X_4)	4.28	0.81	มาก
5. ด้านการนำการเปลี่ยนแปลง (X_5)	4.15	0.86	มาก
โดยรวม	4.27	0.82	มาก

2. ความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.32, S.D.=0.78) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการเป็นผู้ที่รักและดูแลครอบครัวตนเองได้ (Happy Family) ($\bar{X}$ = 4.48, S.D.=0.65) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี ดูแลตนเองไม่ให้เป็นภาระของผู้อื่น (Happy Body) ($\bar{X}$ = 4.41, S.D.=0.72) ด้านการเป็นผู้ที่รักและดูแลองค์กร/สังคมของตนเองได้ (Happy Society) ($\bar{X}$ = 4.41, S.D.=0.68) ด้านการเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและความกตัญญู (Happy Soul) ($\bar{X}$ = 4.39, S.D.=0.73) ด้านการเป็นผู้ใช้เงินเป็น (Happy Money) ($\bar{X}$ = 4.34, S.D.=0.77) ด้านการเป็นผู้ที่สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Happy Relax) ($\bar{X}$ = 4.22, S.D.=0.81) ด้านการเป็นผู้ที่มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น (Happy Heart) ($\bar{X}$ = 4.19, S.D.=0.85) และด้านการเป็นผู้รักการเรียนรู้และเป็นมืออาชีพในงานของตนเอง (Happy Brain) ($\bar{X}$ = 4.16, S.D.=0.93) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลของความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย

ความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี ดูแลตนเองไม่ให้เป็นภาระของผู้อื่น (Happy Body) (Y_1)	4.41	0.72	มาก
2. ด้านการเป็นผู้ที่มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น (Happy Heart) (Y_2)	4.19	0.85	มาก
3. ด้านการเป็นผู้ที่สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Happy Relax) (Y_3)	4.22	0.81	มาก
4. ด้านการเป็นผู้รักการเรียนรู้และเป็นมืออาชีพในงานของตนเอง (Happy Brain) (Y_4)	4.16	0.93	มาก
5. ด้านการเป็นผู้มีคุณธรรมและความกตัญญู (Happy Soul) (Y_5)	4.39	0.73	มาก
6. ด้านการเป็นผู้ใช้เงินเป็น (Happy Money) (Y_6)	4.34	0.77	มาก
7. ด้านการเป็นผู้ที่รักและดูแลครอบครัวตนเองได้ (Happy Family) (Y_8)	4.48	0.65	มาก
8. ด้านการเป็นผู้ที่รักและดูแลองค์กร/สังคมของตนเองได้ (Happy Society) (Y_9)	4.41	0.68	มาก
โดยรวม (Y_0)	4.32	0.78	มาก

3. ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทุกปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาโดยรวม (Y_0) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_3) ($r = .685$) ด้านการสื่อสาร (X_2) ($r = .672$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ด้านการนำ การเปลี่ยนแปลง (X_5) ($r = .496$) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (X_4) ($r = .459$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ($r = .394$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพหุคูณด้วยกันแล้วความสัมพันธ์ (r) ระหว่าง X_1 - X_5 มีความสัมพันธ์ (r) ตั้งแต่ .394-.685 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย

ตัวแปร	ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21							
	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y ₀	Tolerance	VIF
X ₁	1.00	.433**	.645**	.282**	.383**	.394**	.576	1.738
X ₂		1.00	.617**	.300**	.783**	.672**	.309	3.232
X ₃			1.00	.401**	.476**	.685**	.418	2.392
X ₄				1.00	.247**	.459**	.833	1.200
X ₅					1.00	.496**	.383	2.613
Y ₀						1.00	.576	1.738

** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

4. ผลการสร้างสมการพยากรณ์ความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย

ตัวพยากรณ์ความเป็นองค์กรแห่ง ความสุขของสถานศึกษา	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน		Sig.
	B	Std. Error	β	t	
ค่าคงที่ (a)	.683	.182		3.760	.000**
ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X ₃)	.429	.052	.436	8.240	.000**
ด้านการสื่อสาร (X ₂)	.353	.039	.393	8.980	.000**
ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (X ₄)	.189	.036	.199	5.296	.000**
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X ₁)	-.096	.038	-.113	-2.519	.012**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อนำปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีทั้ง 4 ด้าน ไปหาความสัมพันธ์เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ โดยใช้ความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาเป็นตัวแปรเกณฑ์ ตัวพยากรณ์ที่มีสมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X₃) ด้านการสื่อสาร (X₂) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (X₄) และด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₁) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ($R = .780$) ซึ่งสามารถพยากรณ์ความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 60.90 ($R^2 = .609$) เมื่อนำผลการวิเคราะห์มาสร้างสมการพยากรณ์ ได้สมการพยากรณ์ความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย เมื่อใช้องค์ประกอบปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นตัวพยากรณ์สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y} = 0.683 + .429(X_3) + .353(X_2) + .189(X_4) - .096(X_1)$ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z} = .436(X_3) + .393(X_2) + .199(X_4) - .113(X_1)$

อภิปรายผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาระดับปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารมีความจำเป็นในการใช้กลยุทธ์ เทคนิค และวิธีการต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กรให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง โดยผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือภายในองค์กร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการในยุคใหม่ ดังที่ นฤมล คูหาแก้ว (2563: 6-7) กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ การใช้กลยุทธ์ เทคนิค วิธีการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับ กมลพัชร พงศ์เชียงใหม่ (2565: 7-8) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ผู้นำที่มีความสามารถมีอิทธิพลต่อบุคคลหรือเพื่อนร่วมงาน มีความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์เพื่อจูงใจให้คนอื่นคล้อยตามทำตามและสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีคุณลักษณะที่เหมาะสมทั้งด้านความรู้ มีสติปัญญา มองการณ์ไกล มีคุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กร สามารถขับเคลื่อนองค์กรให้ปฏิบัติตามกิจกรรมตามแผนงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กรมีทักษะที่ดัดเทียมเป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับที่ ชาลี เปี่ยมพลอย และภูมิพิพัตน์ รักพรหมงคล (2567) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 พบว่า ผลการศึกษาระดับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย มีพฤติกรรมในการขับเคลื่อนองค์กรด้วยการบริหารสถานศึกษาที่เน้นการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตร สนับสนุนให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีความสุข ส่งเสริมสุขภาพกายและใจของบุคลากร ร่วมมือกันแก้ปัญหา และกระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิผลสูงสุด ดังที่ แผนงานสุขภาพองค์กรเอกชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (2556: 7) ให้ความหมายองค์กรแห่งความสุขใน 2 มุมมอง คือ การอธิบายองค์กรแห่งความสุขที่เน้นกระบวนการ ซึ่งองค์กรแห่งความสุข หมายถึง กระบวนการพัฒนาคนในองค์กรอย่างมีเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กรเพื่อให้องค์กรมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง นำพาองค์กรไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน และการอธิบายองค์กรแห่งความสุขที่เน้นลักษณะขององค์กรแห่งความสุข ซึ่งองค์กรแห่งความสุข หมายถึง องค์กรที่คนทำงานที่มีความสุข ที่ทำงานน่าอยู่ ชุมชนสมานฉันท์ อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จันทรจิราพรหมเมตตา (2561) ที่ศึกษาทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า องค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการแสดงออกทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารที่ดีช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ภายในองค์กร ทำให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้นำยังต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคม สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว เมื่อบุคลากรมีความสุขในการทำงาน ย่อมสร้างผลลัพธ์เชิงบวกทั้งในด้านบรรยากาศโดยรวมของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความสำเร็จ และมีความสุขในการปฏิบัติงานร่วมกันในองค์กร สอดคล้องกับที่ อุทัย ภักดีประยูรวงศ์ (2556: 25-26) ได้กล่าวว่า สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถในการกำหนดและมียุทธศาสตร์เพื่อใช้ศักยภาพของพนักงานและส่งเสริมมาตรฐานทางจริยธรรมให้ตรงกับวิสัยทัศน์ของ องค์กร การกิจและเป้าหมาย และสอดคล้องกับที่ จันทรจิราพรหมเมตตา (2561: 7) กล่าวว่า องค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace) คือ การแสดงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและนโยบายขององค์กรโดยมีกระบวนการพัฒนา

คนในองค์กรอย่าง มีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร เพื่อให้องค์กรมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงนำพาองค์กรสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน มีระบบการจัดการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี มีกระบวนการสร้างสุขเชื่อมโยงกัน ก่อให้เกิดสุขภาพกายควบคู่สุขภาพใจ ส่งผลทางบวกต่อผลลัพธ์ขององค์กร มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเติบโตอย่างต่อเนื่องขององค์กร

4. วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 4 พบว่า ผลการสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการสื่อสาร ด้านเทคโนโลยี และด้านการมีวิสัยทัศน์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ได้อ่านาพยากรณ์ร้อยละ 60.90 เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 2 ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย สอดคล้องกับผลการวิจัย อีสริยา กลิ่นสุนทร (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.758 สามารถพยากรณ์การสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย เขต 1 ได้ร้อยละ 57.40

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการนำการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ควรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมในด้านการนำการเปลี่ยนแปลงเป็นอันดับแรก โดยเฉพาะในเรื่องของการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรภายในองค์กรมีความพร้อมและศักยภาพในการปรับตัว เพื่อตอบรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและความสำเร็จขององค์กรในระยะยาว

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา ด้านการเป็นผู้รักการเรียนรู้และเป็นมืออาชีพในงานของตนเอง (Happy Brain) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ควรส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยที่มีส่วนช่วยใน การดำเนินกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเป็นผู้รักการเรียนรู้และเป็น

มืออาชีพในงานของตนเอง เช่น การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จัดอบรมหรือกิจกรรมพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ที่ตรงกับความต้องการของบุคลากร สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในทีมเพื่อสร้างความร่วมมือและเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เปิดโอกาสให้แสดงศักยภาพและนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนางาน

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษ ที่ 21 กับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง โดยพบว่าองค์ประกอบด้านมนุษยสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับความเป็นองค์กรแห่งความสุขของ สถานศึกษาสูงที่สุดในจำนวนองค์ประกอบทั้งหมด ดังนั้น ควรพัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์เป็น อันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการสื่อสาร ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้าน การนำการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรนำองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน มา พัฒนา ส่งเสริม และต่อยอดเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากรในองค์กรและ ก่อให้เกิดความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา

1.4 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ความ เป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน จังหวัดหนองคาย พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 4 ด้านคือ ด้าน มนุษยสัมพันธ์ ด้านการสื่อสารด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการมีวิสัยทัศน์ เป็นตัวแปร พยากรณ์ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคายควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านมนุษย สัมพันธ์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและส่งเสริมให้กลายเป็นจุดแข็งขององค์กร อันจะนำไปสู่การ พัฒนาสถานศึกษาให้มีความเป็นองค์กรแห่งความสุขอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป (ต้องเกี่ยวเนื่องต่อยอดจากบทความนี้)

2.1 ควรศึกษาแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศ (Best Practice) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัด หนองคาย โดยศึกษาสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและมีผลงานเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาแห่งความสุขโดยใช้ตัวแปร พยากรณ์ที่ส่งผลในสมการ โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

เอกสารอ้างอิง

- กมลพัชร พงศ์เชียงใหม่. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). นโยบายการศึกษา"เรียนดี มีความสุข. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กอปรลาภ อภัยภักดี. (2563). บรรยากาศองค์กรแห่งความสุข : คนเบิกบานงานสำเร็จ. วารสาร มจร. มนุษย์ศาสตร์ปริทรรศน์, 6(1) 316.
- จันทร์จิรา พรหมเมตตา. (2561). ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชาลี เปี่ยมพลอย และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล. (2567). ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.), ปีที่ 6 ฉบับที่ 3.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2561). การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. มหาสารคาม: ดกสิลาการพิมพ์.
- นพ.ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ และธีรธรรม วุฑฒิวัตรชัยแก้ว. (2561). องค์กรแห่งความสุข 4.0. กรุงเทพมหานคร: โครงการส่งเสริมผลิตภาพและสุขภาวะองค์กร ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs Happy and Productive Workplace กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม.
- นฤมล คูหาแก้ว. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. ข้อมูลจำนวนครูและบุคลากรในสังกัด. เรียกใช้เมื่อ 1 กันยายน 2567. จาก: <https://www.smart.nongkhai2.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). (พิมพ์ครั้งที่ 2) . กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการ

ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

อิสริยา กลิ่นสุนทร. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

อุทัย ภัคดีประยูรวงศ์. (2556). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. รายงานการค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Krejcie Robert V. and Morgan Daryle W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities, Journal for Education and Psychological Measurement. 3, 608.